

scenariusze zajęć

Nature Flow: Odkrywanie przyrody w Leśnej Krainie

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych w Mońkach

Materiały i opracowania z zakresu edukacji przyrodniczo-leśnej do wykorzystania podczas zajęć znajdują się na stronie <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja>

SCENARIUSZ LEKCJI DLA DZIECI - "ŚWIAT OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH"

Cel lekcji: Poznanie roli owadów zapylających w ekosystemie oraz zrozumienie ich znaczenia dla ludzi i roślin.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/owady>

<https://www.lasy.gov.pl/pl/informacje/publikacje/dla-dzieci-i-młodziezy/rozmowy-z-przyroda>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Powitanie uczestników i krótka rozmowa na temat owadów w przyrodzie. Przedstawienie celu lekcji i tematyki owadów zapylających.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Krótką prezentacją multimedialną o różnych gatunkach owadów zapylających, korzyściach z ich działalności oraz roli w rolnictwie. Omówienie związku pomiędzy owadami a roślinami, w tym drzewami.

Zadanie 3 - Zadania praktyczne (20 minut):

Spacer po terenie, gdzie znajdują się przygotowane domki dla owadów. Obserwacje owadów i ich zachowania wokół domków. Uczestnicy wykazują owady, które pomagają w zapylaniu roślin.

Zadanie 4 - Kreatywna praca (15 minut):

Wykonanie prostych rysunków lub modeli owadów zapylających i ich roli w ekosystemie.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Krótką rozmową na temat odkrytych informacji o owadach zapylających. Zachęta do kontynuowania obserwacji owadów i ich pracy na terenie siedliska szkoły.

KARTA PRACY DLA SCENARIUSZA LEKCJI DLA DZIECI - "ŚWIAT OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH"

Tytuł lekcji: Świat Owadów Zapyłających

Cele lekcji:

Poznanie roli owadów zapyłających w ekosystemie. Zrozumienie znaczenia owadów zapyłających dla ludzi i roślin. Obserwacja i rozpoznawanie owadów na terenie przygotowanych domków.

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Obserwuj zdjęcia różnych owadów zapyłających i spróbuj nazwać niektóre z nich. Czy wiesz, jakie rośliny lubią zapyłać?

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Rozwiąż krzyżówkę związaną z owadami zapyłającymi. Pomoc: wykorzystaj informacje z prezentacji multimedialnej.

Zadanie 3 - Obserwacja i rozpoznawanie owadów (20 minut):

Spacer po terenie z przygotowanymi domkami dla owadów. Zanotuj, jakie owady zauważasz wokół domków. Spróbuj je rozpoznać i porównać z obrazkami.

Zadanie 4 - Kreatywna praca (15 minut):

Narysuj lub stwórz model jednego z owadów zapyłających, które poznałeś/aś na dzisiejszej lekcji.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Podziel się tym, czego dowiedziałeś/aś się o owadach zapyłających. Dlaczego są one ważne dla środowiska?

ANKIETA EWALUACYJNA - "ŚWIAT OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH" (DLA DZIECI)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Świat Owadów Zapyłających" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy słyszałeś/słyszałaś wcześniej o owadach zapylających? (Tak/Nie)
2. Czy lekcja pomogła ci dowiedzieć się czegoś nowego o owadach zapylających?
(Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
3. Co było najbardziej interesujące podczas lekcji?
4. Czy podobała ci się część lekcji związana z obserwacją owadów w terenie? (Tak/Nie)
5. Jakie owady zapylające zobaczyłeś/zobaczyłaś w terenie wokół domków?
6. Czy lekcja pomogła ci zrozumieć, dlaczego owady zapylające są ważne dla roślin i środowiska? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy po lekcji masz ochotę dowiedzieć się więcej na temat owadów zapylających?
(Tak/Nie)
8. Czy teraz rozpoznasz, które owady to zapylacze w twoim otoczeniu? (Tak/Nie)
9. Czy podobało ci się rysowanie lub tworzenie modeli owadów? (Tak/Nie)
10. Czy lekcja była ciekawa i zabawna? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
11. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
12. Czy jest coś, co moglibyśmy poprawić lub dodać do lekcji, żeby była jeszcze lepsza?
13. Dziękujemy za poświęcenie czasu na wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam udoskonalić nasze zajęcia edukacyjne.

SCENARIUSZ LEKCJI DLA MŁODZIEŻY - "OCHRONA OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH I BIORÓŻNORODNOŚĆ"

Cel lekcji: Uświadomienie młodzieży znaczenia owadów zapylających dla utrzymania bioróżnorodności oraz potrzeby ochrony ich siedlisk.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/owady>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Powitanie uczestników i krótka rozmowa na temat owadów zapylających jako kluczowych elementów ekosystemu. Przedstawienie tematu lekcji i związku z siedliskami przygotowanymi w ramach projektu.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (20 minut):

Szersza prezentacja multimedialna na temat roli owadów zapylających w utrzymaniu bioróżnorodności i produkcji rolnej. Omówienie zagrożeń dla owadów i ich siedlisk.

Zadanie 3 - Analiza terenowa (25 minut):

Obserwacje owadów wokół przygotowanych domków i innych siedlisk na terenie "Klasy z drewna". Dyskusja na temat wpływu zmian środowiskowych na populacje owadów zapylających.

Zadanie 4 - Debata i działania (20 minut):

Podział uczestników na grupy, które dyskutują na temat możliwych działań na rzecz ochrony owadów zapylających. Przygotowanie prostych planów ochrony i zachęcania owadów zapylających w lokalnym środowisku.

Zadanie 5 - Podsumowanie (15 minut):

Prezentacje wniosków z debaty i planów ochrony. Zachęta do dalszego zainteresowania ochroną przyrody oraz angażowania się w działania na rzecz owadów zapylających.

KARTA PRACY DLA SCENARIUSZA LEKCJI DLA MŁODZIEŻY - "OCHRONA OWADÓW ZAPYLAJĄCYCH I BIORÓŻNORODNOŚĆ"

Tytuł lekcji: Ochrona Owadów Zapylających i Bioróżnorodność

Cele lekcji: Zrozumienie znaczenia owadów zapylających dla utrzymania bioróżnorodności. Uświadomienie zagrożeń dla owadów zapylających i ich siedlisk. Działania na rzecz ochrony owadów zapylających w lokalnym środowisku.

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

W małych grupach omówcie, jakie znaczą owady zapylające i dlaczego są ważne. Podzielcie się swoimi spostrzeżeniami z całą klasą.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (20 minut):

Rozwiążcie krzyżówkę związaną z ochroną bioróżnorodności. Uzupełnijcie puste pola używając informacji z prezentacji multimedialnej.

Zadanie 3 - Analiza terenowa (25 minut):

Rozdzielcie się na małe grupy i obserwujcie owady wokół domków. Dokumentujcie, jakie owady widzicie i gdzie się znajdują.

Zadanie 4 - Debata i działania (20 minut):

Przygotujcie plan działań na rzecz ochrony owadów zapylających wokół swojej szkoły lub lokalnego terenu. Przedstawcie swoje pomysły reszcie klasy.

Zadanie 5 - Podsumowanie (15 minut):

Prezentujcie plany ochrony i zachęcania owadów zapylających. Co możecie zrobić wspólnie, aby pomóc owadom i utrzymać bioróżnorodność?

Ankieta ewaluacyjna - "Ochrona Owadów Zapyłających i Bioróżnorodność" (dla młodzieży)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Ochrona Owadów Zapyłających i Bioróżnorodność" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy słyszałeś/słyszałaś wcześniej o roli owadów zapyłających w ekosystemie?
(Tak/Nie)
2. Czy lekcja dostarczyła ci nowych informacji na temat owadów zapyłających i bioróżnorodności? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
3. Co było najbardziej interesujące podczas lekcji?
4. Czy teraz rozumiesz, dlaczego owady zapyłające są istotne dla bioróżnorodności i rolnictwa? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
5. Czy uważasz, że zagrożenie owadów zapyłających jest poważnym problemem?
(Tak/Nie)
6. Czy lekcja skłoniła cię do zastanowienia się nad własnymi nawykami i ich wpływem na ochronę bioróżnorodności? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy po lekcji masz ochotę podjąć działania na rzecz ochrony owadów zapyłających?
(Tak/Nie)
8. Czy lekcja pomogła ci zrozumieć, jakie konkretne działania możesz podjąć na rzecz ochrony bioróżnorodności? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
9. Czy podobała ci się debata na temat działań na rzecz ochrony owadów zapyłających?
(Tak/Nie)
10. Czy lekcja zainspirowała cię do szukania dalszych źródeł informacji na temat bioróżnorodności? (Tak/Nie)
11. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
12. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
13. Czy jest coś, co moglibyśmy poprawić lub dodać do lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

SCENARIUSZ LEKCJI DLA DZIECI - "TAJEMNICE LEŚNYCH DRZEW"

Cel lekcji: Zapoznanie dzieci z różnymi gatunkami drzew, ich cechami charakterystycznymi oraz znaczeniem dla przyrody i człowieka.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/najgrubsze-drzewa>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Przywitanie uczestników i krótka rozmowa na temat znaczenia drzew w życiu codziennym (drewno, tlen, siedlisko dla zwierząt itp.). Przedstawienie celu lekcji i tematyki drzew: świerk pospolity, lipa drobnolistna, modrzew europejski.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Krótką prezentacją multimedialną o trzech gatunkach drzew, wykorzystując materiały z Leśnoteki. Omówienie charakterystycznych cech i wyglądu każdego z drzew oraz ich roli w ekosystemie.

Zadanie 3 - Zadania praktyczne (20 minut):

Spacer po terenie, gdzie zostały wybudowane obiekty małej architektury, takie jak altana, ławki, stoły. Rozpoznawanie drzew na podstawie liści, szyszek, kory (przygotowane zdjęcia i opisy). Uczestnicy oznaczają wybrane drzewa na terenie za pomocą tabliczek edukacyjnych.

Zadanie 4 - Kreatywna praca (15 minut):

Tworzenie prostych rysunków lub kartek z informacjami na temat każdego z drzew, które uczestnicy umieszczają na tabliczkach edukacyjnych.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Krótką rozmowa na temat nowych informacji o drzewach. Zachęta do dalszego poznawania przyrody i udziału w innych działaniach programu "NaturaFlow".

KARTA PRACY DLA SCENARIUSZA LEKCJI DLA DZIECI - "TAJEMNICE LEŚNYCH DRZEW"

Tytuł lekcji: Tajemnice Leśnych Drzew

Cele lekcji: Poznanie różnych gatunków drzew. Rozpoznawanie cech charakterystycznych drzew. Zrozumienie znaczenia drzew dla środowiska i człowieka.

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Narysuj swoje ulubione drzewo i opowiedz, dlaczego je wybrałeś/wybrałaś. Podziel się swoimi obserwacjami z resztą klasy.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Przeczytaj krótki opis trzech gatunków drzew: świerk pospolity, lipa drobnolistna, modrzew europejski. Wybierz jeden z gatunków i przedstaw go reszcie klasy.

Zadanie 3 - Obserwacja drzew (20 minut):

Idź na spacer do terenu, gdzie znajdują się altany, ławki i stoły. Odszukaj drzewa opisane wcześniej i zanotuj, jakie cechy charakterystyczne mają.

Zadanie 4 - Rysowanie i opisywanie (15 minut):

Wybierz jedno z drzew, które obserwowałeś/obserwowałaś, i narysuj je lub opisz je słowami. Podziel się swoim rysunkiem lub opisem z kolegami/koleżankami.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Podziel się tym, czego dowiedziałeś/dowiedziałaś się o trzech gatunkach drzew. Dlaczego drzewa są ważne dla naszej planety?

Karta pracy pomoże dzieciom aktywnie uczestniczyć w lekcji, rozpoznawać i opisywać różne gatunki drzew oraz zrozumieć ich znaczenie dla środowiska i ludzi.

ANKIETA EWALUACYJNA - "TAJEMNICE LEŚNYCH DRZEW" (DLA DZIECI)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Tajemnice Leśnych Drzew" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy wiesz, dlaczego drzewa są ważne dla naszego środowiska? (Tak/Nie)
2. Czy lekcja pomogła ci dowiedzieć się czegoś nowego o drzewach? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
3. Co było najbardziej interesujące podczas lekcji?
4. Czy podobało ci się, że mogłeś/mogłaś dotknąć i zbadać różne części drzew? (Tak/Nie)
5. Czy teraz lepiej rozumiesz, jak różne gatunki drzew wyglądają i czym się różnią? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
6. Czy teraz wiesz, dlaczego drzewa są ważne dla powietrza, zwierząt i ludzi? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy po lekcji masz ochotę poszukać więcej informacji na temat drzew? (Tak/Nie)
8. Czy podobało ci się rysowanie lub tworzenie modeli drzew? (Tak/Nie)
9. Czy lekcja była ciekawa i zabawna? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
10. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
11. Czy jest coś, co moglibyśmy poprawić lub dodać do lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

Dziękujemy za poświęcenie czasu na wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam udoskonalić nasze zajęcia edukacyjne.

SCENARIUSZ LEKCJI DLA MŁODZIEŻY - "LAS W ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARCE"

Cel lekcji: Uświadomienie młodzieży znaczenia zrównoważonej gospodarki leśnej oraz roli konkretnych gatunków drzew w ekosystemie lasu.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/najgrubsze-drzewa>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Powitanie uczestników i krótka rozmowa na temat ważności ochrony lasów i ich zrównoważonego wykorzystania. Przedstawienie tematyki drzew: świerk pospolity, lipa drobnolistna, modrzew europejski.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (20 minut):

Szersza prezentacja multimedialna na temat znaczenia drzew w zrównoważonej gospodarce leśnej i ochronie środowiska. Omówienie cyklu życia i charakterystycznych cech każdego z drzew.

Zadanie 3 - Analiza terenowa (25 minut):

Spacer po terenie, gdzie powstały obiekty małej architektury i nasadzenia drzew. Dyskusja na temat wyboru poszczególnych gatunków drzew w zrównoważonej gospodarce, ich roli w ekosystemie i przydatności dla człowieka.

Zadanie 4 - Debata i prezentacje (20 minut):

Podział uczestników na grupy, które dyskutują na temat zalet i wyzwań związanych z gospodarką leśną. Prezentacje wniosków i argumentów z debaty.

Zadanie 5 - Podsumowanie (15 minut):

Krótką refleksja na temat zdobytej wiedzy. Zachęta do dalszego zainteresowania ochroną przyrody i zrównoważonym wykorzystaniem zasobów leśnych.

KARTA PRACY DLA SCENARIUSZA LEKCJI DLA DZIECI - "LAS W ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARCE"

Tytuł lekcji: Las w Zrównoważonej Gospodarce

Cele lekcji: Zrozumienie znaczenia zrównoważonej gospodarki leśnej. Poznanie roli drzew w ekosystemie lasu. Uświadomienie konieczności ochrony lasów.

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Wymień kilka sposobów, w jakie korzystamy z lasów. Czy wiesz, dlaczego ważne jest, aby dbać o lasy?

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Obejrzyj krótki filmik o zrównoważonej gospodarce leśnej. Następnie opowiedz, co zrozumiałeś/zrozumiałaś na temat tego, co to jest i dlaczego jest ważne.

Zadanie 3 - Obserwacje w terenie (20 minut):

Przejdź się po terenie, gdzie znajdują się altany, ławki i stoły. Poszukaj oznak zrównoważonej gospodarki leśnej, takich jak oznaczenia wycinki drzew czy pozostawione martwe drewno.

Zadanie 4 - Debatowanie i planowanie (15 minut):

W grupach porozmawiajcie o tym, co można zrobić, aby chronić lasy i dbać o ich zrównoważoną gospodarkę. Sporządźcie listę pomysłów i przedstawcie ją reszcie klasy.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Podziel się jednym pomysłem, który uważasz za najważniejszy w kontekście ochrony lasów. Dlaczego uważasz, że ten pomysł jest istotny?

ANKIETA EWALUACYJNA - "LAS W ZRÓWNOWAŻONEJ GOSPODARCE" (DLA MŁODZIEŻY)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Las w Zrównoważonej Gospodarce" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy wiesz, dlaczego zrównoważona gospodarka lasami jest ważna dla ochrony środowiska? (Tak/Nie)
2. Czy lekcja dostarczyła ci nowych informacji na temat zrównoważonej gospodarki leśnej? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
3. Co było najbardziej interesujące podczas lekcji?
4. Czy teraz rozumiesz, dlaczego trzeba dbać o równowagę między wycinką a sadzeniem nowych drzew? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
5. Czy lekcja skłoniła cię do zastanowienia się nad własnymi nawykami i wpływem na lasy? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
6. Czy teraz rozumiesz, jakie są korzyści z zrównoważonej gospodarki leśnej dla ludzi i środowiska? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy lekcja skłoniła cię do zainteresowania się tematem ochrony lasów? (Tak/Nie)
8. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
9. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
10. Czy jest coś, co moglibyśmy poprawić lub dodać do lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

Dziękujemy za poświęcenie czasu na wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam udoskonalić nasze zajęcia edukacyjne

---

SCENARIUSZ LEKCJI DLA DZIECI - "TAJEMNICE PTAKÓW BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO"

Cel lekcji: Poznanie różnych gatunków ptaków występujących w Biebrzańskim Parku Narodowym oraz zrozumienie ich roli w ekosystemie.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/ptaki>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Krótką rozmowa na temat ptaków i ich znaczenia w przyrodzie. Przedstawienie tematu lekcji i związku z miejscami przygotowanymi w ramach projektu.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (15 minut):

Krótką prezentacją multimedialną o różnych gatunkach ptaków występujących w Biebrzańskim Parku Narodowym oraz ich cechach charakterystycznych.

Zadanie 3 - Obserwacje i identyfikacja (25 minut):

Spacer po terenie, gdzie znajdują się domki dla ptaków i poidelka. Obserwacja ptaków i ich zachowania wokół domków oraz poidelek. Rozpoznawanie gatunków ptaków za pomocą ilustracji i dźwięków.

Zadanie 4 - Kreatywna praca (20 minut):

Wykonanie rysunków lub modeli ptaków, które zostały obserwowane na terenie. Dodanie do rysunków informacji o ich wyglądzie i zwyczajach.

Zadanie 5 - Podsumowanie (10 minut):

Krótką rozmowa na temat odkrytych informacji o ptakach. Zachęta do dalszej obserwacji ptaków w swoim otoczeniu.

ANKIETA EWALUACYJNA - "TAJEMNICE PTAKÓW BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO" (DLA DZIECI)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "TAJEMNICE PTAKÓW BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy słyszałeś/słyszałaś wcześniej o Biebrzańskim Parku Narodowym? (Tak/Nie)
2. Czy wiesz, dlaczego Biebrzański Park Narodowy jest ważnym miejscem dla ptaków? (Tak/Nie)
3. Czy lekcja dostarczyła ci nowych informacji na temat ptaków Biebrzańskiego Parku Narodowego? (Tak/Nie)
4. Czy podobało ci się poznawanie różnych gatunków ptaków podczas lekcji? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
5. Czy teraz wiesz, jakie ptaki można spotkać w Biebrzańskim Parku Narodowym? (Tak/Nie)
6. Czy lekcja pomogła ci zrozumieć, dlaczego ochrona ptaków i ich środowiska jest ważna? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy masz teraz większą ochotę na obserwowanie ptaków w swoim otoczeniu? (Tak/Nie)
8. Czy podobała ci się część lekcji związana z rysowaniem i tworzeniem ptaków? (Tak/Nie)
9. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
10. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
11. Czy jest coś, co moglibyśmy poprawić lub dodać do lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

Dziękujemy za poświęcenie czasu na wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam udoskonalić nasze zajęcia edukacyjne.

SCENARIUSZ LEKCJI DLA MŁODZIEŻY - "PTASIE BOGACTWO BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO"

Cel lekcji: Zrozumienie znaczenia Biebrzańskiego Parku Narodowego jako siedliska wielu gatunków ptaków oraz potrzeby ochrony ich środowiska.

Materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/ptaki>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 - Wprowadzenie (10 minut):

Dyskusja na temat znaczenia obszarów chronionych dla różnorodności ptaków.
Przedstawienie tematu lekcji i związku z miejscami przygotowanymi w ramach projektu.

Zadanie 2 - Prezentacja teoretyczna (20 minut):

Szersza prezentacja multimedialna na temat Biebrzańskiego Parku Narodowego jako siedliska ptaków oraz wybranych gatunków i ich zachowań.

Zadanie 3 - Analiza terenowa (30 minut):

Obserwacje ptaków wokół domków dla ptaków i poidłek.

Działanie w parach: Zidentyfikujcie jak najwięcej obserwowanych ptaków za pomocą lornetek lub aparatów.

Zadanie 4 - Debatowanie i działania (20 minut):

Podział uczestników na grupy, które dyskutują na temat zagrożeń dla ptaków w środowisku naturalnym i możliwych działań na ich rzecz. Przygotowanie plakatów lub prezentacji dotyczących ochrony ptaków w Biebrzańskim Parku Narodowym.

Zadanie 5 - Podsumowanie (15 minut):

Prezentacje wniosków z debaty i działań na rzecz ochrony ptaków. Dyskusja na temat roli ludzi w ochronie bioróżnorodności, w tym ptaków.

ANKIETA EWALUACYJNA - "PTASIE BOGACTWO BIEBRZAŃSKIEGO PARKU NARODOWEGO" (DLA MŁODZIEŻY)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Ptasie Bogactwo Biebrzańskiego Parku Narodowego" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy wcześniej słyszałeś/słyszałaś o Biebrzańskim Parku Narodowym? (Tak/Nie)
2. Czy zdobyłeś/zdobyłaś nowe informacje na temat ptaków występujących w Biebrzańskim Parku Narodowym podczas dzisiejszej lekcji?
3. Co było najbardziej interesujące podczas lekcji?
  - a. Poznawanie różnych gatunków ptaków
  - b. Obserwacje ptaków w terenie
  - c. Poznanie ich zwyczajów i zachowań
  - d. Omówienie znaczenia ochrony ptaków i ich siedlisk
4. Czy teraz rozpoznasz niektóre gatunki ptaków, które występują w Biebrzańskim Parku Narodowym? (Tak/Nie)
5. Czy uważasz, że ochrona ptaków i ich siedlisk jest istotna dla zachowania bioróżnorodności? (Tak/Nie)
6. Czy lekcja pomogła ci zrozumieć, jakie zagrożenia mogą wpływać na ptaki w Biebrzańskim Parku Narodowym? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Czy teraz masz większą motywację, aby zaangażować się w działania na rzecz ochrony ptaków i środowiska? (Tak/Nie)
8. Czy podobała ci się część lekcji związana z obserwacją ptaków i ich zachowań w terenie? (Tak/Nie)
9. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
10. Co najbardziej ci się podobało w dzisiejszej lekcji?
11. Czy jest coś, co możemy poprawić lub dodać, aby lekcja była jeszcze lepsza?

SCENARIUSZ LEKCJI DLA DZIECI - "WĘDRÓWKA PO ŚCIEŻCE LEŚNEJ ROŚLINNOŚCI"

Cel lekcji: Zapoznanie dzieci z różnymi gatunkami roślinności nasadzonymi w ramach projektu oraz zrozumienie ich znaczenia dla przyrody.

materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/rosliny-podszytu>

<https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/rosliny-runy>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 -Wstęp (10 minut):

Powitanie uczestników i krótkie wprowadzenie do tematu. Przedstawienie głównego celu lekcji - poznanie i odkrywanie różnych rodzajów roślinności.

Zadanie 2 -Oprowadzanie po ścieżce roślinności (20 minut):

Przejsie w teren leśny, park. Oprowadzanie dzieci po ścieżce, zatrzymując się przy każdym rodzaju rośliny.Przedstawienie każdego gatunku, opisanie jego cech charakterystycznych, miejsca występowania i znaczenia dla ekosystemu.

Zadanie 3 -Zadania i obserwacje (20 minut):

Przygotowanie prostych kart pracy dla dzieci, na których będą mogły zaznaczyć, które rośliny zobaczyły i jakie cechy je wyróżniają. Dzieci wykonują zadania na kartach pracy, obserwując rośliny, zwracając uwagę na ich liście, kwiaty i inne cechy.

Zadanie 4 -Podsumowanie i aktywność twórcza (15 minut):

Powrót do punktu wyjścia. Krótka rozmowa podsumowująca, co dzieci się dowiedziały. Krótka prezentacja możliwości aktywnego uczestnictwa w ochronie roślinności i środowiska.

Zadanie 5 -Zakończenie (5 minut):

Podziękowanie dzieciom za udział. Zachęta do dalszych obserwacji i eksploracji przyrody.

ANKIETA EWALUACYJNA - "WĘDRÓWKA PO ŚCIEŻCE ROŚLINNOŚCI" (DLA DZIECI)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Wędrówka po Leśnej Ścieżce Roślinności" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

Czy wcześniej słyszałeś/słyszałaś o różnych gatunkach roślinności, takich jak Rudbekia, jeżówka wąskolistna, kosmos podwójnie pierzasty, czosnek olbrzymi, malwa ogrodowa, wrzos zwyczajny, róża dzika? (Tak/Nie)

Czy dzisiejsza lekcja dostarczyła ci nowych informacji na temat tych roślin? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)

1. Co było najbardziej interesujące podczas dzisiejszej lekcji?
  - a. Poznawanie różnych gatunków roślin
  - b. Obserwacje roślin w terenie
  - c. Poznanie cech charakterystycznych poszczególnych roślin
  - d. Inne (proszę podać):
2. Czy teraz możesz rozpoznać któreś z tych roślin, gdy je zobaczysz? (Tak/Nie)
3. Czy teraz rozumiesz, jakie znaczenie mają różne gatunki roślin dla ekosystemu? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
4. Czy masz teraz większą ochotę na obserwację roślin w swoim otoczeniu? (Tak/Nie)
5. Czy podobała ci się część lekcji związana z wędrówką po ścieżce roślinności? (Tak/Nie)
6. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
7. Co byś chciał/chciała zmienić lub poprawić w tej lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

Dziękujemy za wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam doskonalić nasze zajęcia edukacyjne.

SCENARIUSZ LEKCJI DLA MŁODZIEŻY - "BIORÓŻNORODNOŚĆ I OCHRONA ROŚLINNOŚCI"

Cel lekcji: Uświadomienie młodzieży znaczenia bioróżnorodności oraz roli ochrony różnych gatunków roślinności.

materiały: <https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/rosliny-podszytu>

<https://www.lasy.gov.pl/pl/edukacja/lesnoteka-1/rosliny-runy>

Przebieg lekcji:

Zadanie 1 -Wstęp (10 minut):

Powitanie uczestników i wprowadzenie do tematu lekcji. Omówienie znaczenia bioróżnorodności i jej wpływu na stabilność ekosystemów.

Zadanie 2 -Prezentacja różnorodności roślinności (20 minut):

Przedstawienie różnych gatunków roślinności, które zostały nasadzone w ramach projektu. Omówienie cech charakterystycznych każdego gatunku oraz jego roli w ekosystemie.

Zadanie 3 -Rola roślinności w ochronie środowiska (20 minut):

Omówienie sposobów, w jakie różne gatunki roślinności wpływają na ochronę gleby, wody, powietrza i życia zwierząt. Przedstawienie przykładów, jak niektóre rośliny mogą służyć jako wskaźniki stanu środowiska.

Zadanie 4 -Debata i dyskusja (20 minut):

Podział uczestników na grupy. Każda grupa dyskutuje, jakie wyzwania stoją przed ochroną bioróżnorodności roślinności i jakie działania można podjąć.

Zadanie 5 -Tworzenie planu ochrony (15 minut):

Każda grupa prezentuje swoje pomysły na ochronę roślinności. Wspólnie tworzymy listę działań, które mogą przyczynić się do zachowania różnorodności roślin.

Zadanie 6 -Zakończenie (5 minut):

Podsumowanie głównych punktów omawianych podczas lekcji. Zachęta do dalszego angażowania się w ochronę bioróżnorodności i roślinności.

Uwaga: Harmonogram lekcji może być dostosowany w zależności od potrzeb grupy młodzieżowej oraz dostępności miejsc nasadzeń roślin.

ANKIETA EWALUACYJNA - "BIORÓŻNORODNOŚĆ I OCHRONA ROŚLINNOŚCI" (DLA MŁODZIEŻY)

Cel ankiety: Ocenienie satysfakcji i efektywności lekcji "Bioróżnorodność i Ochrona Roślinności" oraz zrozumienie poziomu zainteresowania uczestników tematem.

Prosimy o wypełnienie poniższej ankiety. Twoje opinie są dla nas bardzo ważne!

Twoje imię:

Twój wiek:

1. Czy wcześniej miałeś/miałaś świadomość znaczenia bioróżnorodności i jej wpływu na ekosystemy? (Tak/Nie)
2. Czy dzisiejsza lekcja dostarczyła ci nowych informacji na temat znaczenia bioróżnorodności i roli ochrony różnych gatunków roślinności? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
3. Co było najbardziej interesujące podczas dzisiejszej lekcji?
  - a. Poznanie różnych gatunków roślinności
  - b. Omówienie ich roli w ekosystemie
  - c. Dyskusja na temat wyzwań związanych z ochroną bioróżnorodności
  - d. Inne (proszę podać):
4. Czy teraz rozumiesz, dlaczego różnorodność roślin jest ważna dla zachowania równowagi ekosystemów? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
5. Czy lekcja pomogła ci zrozumieć, w jaki sposób możemy przyczynić się do ochrony różnorodności roślinności? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
6. Czy masz teraz większą ochotę na zaangażowanie się w działania na rzecz ochrony bioróżnorodności? (Tak/Nie)
7. Czy podobała ci się część lekcji związana z dyskusją na temat wyzwań ochrony roślinności? (Tak/Nie)
8. Czy lekcja była ciekawa i angażująca? (Bardzo dużo/Dużo/Trochę/Nie za bardzo/Wcale)
9. Co byś chciał/chciała zmienić lub poprawić w tej lekcji, żeby była jeszcze lepsza?

Dziękujemy za wypełnienie ankiety! Twoje opinie pomogą nam doskonalić nasze zajęcia edukacyjne.